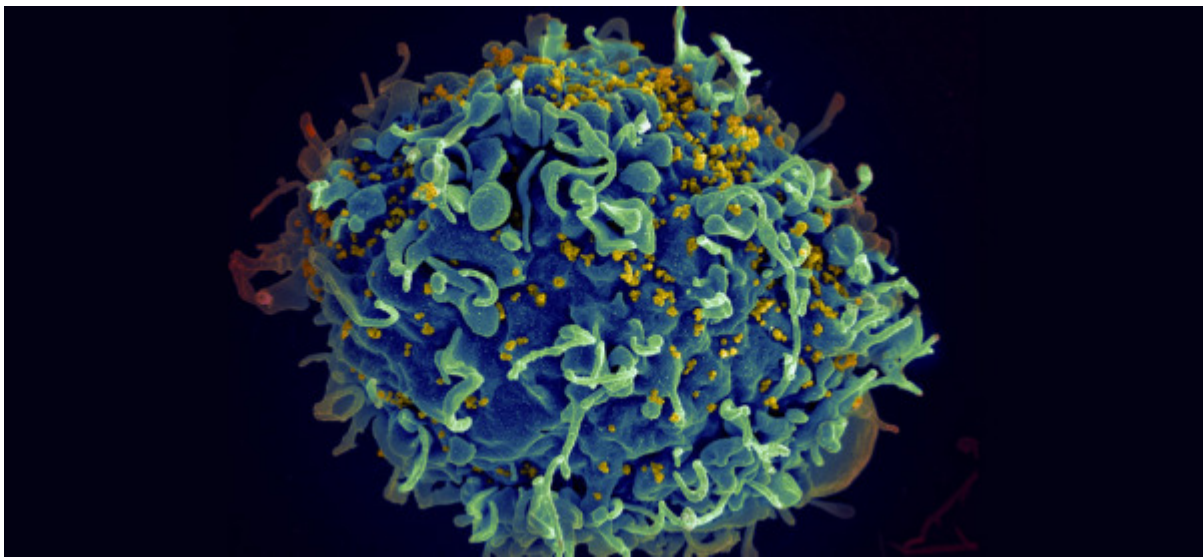
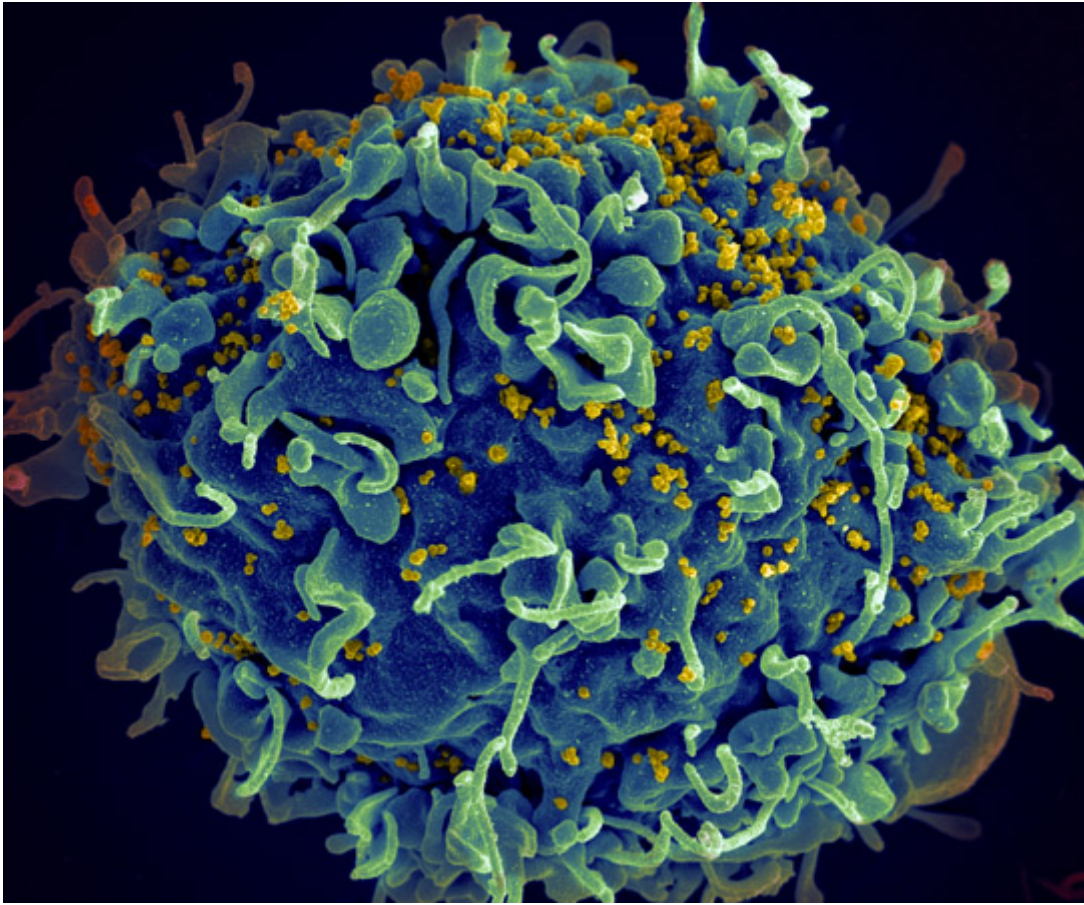

Το Aids ως αυτοτιμωρία...

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

Ο ιός HIV (με κίτρινο χρώμα) επιτίθεται σε ανθρώπινο κύτταρο. Φωτ.: Seth Pincus, Elizabeth Fischer and Austin Athman, National Institute of Allergy and Infectious Diseases, National Institutes of Health

Σύμφωνα με την Ορθόδοξη Παράδοση ο άνθρωπος δεν είναι μόνο σώμα ή μόνο ψυχή. Ο σύγχρονος άνθρωπος βλέπει αυτόνομα το σώμα από την

ψυχή, επιδιώκει ευκαιριακές ηδονικές απολαύσεις και αυτό δημιουργεί πολλά προβλήματα, όπως αυτό του AIDS.

Όταν αναφερόμαστε στον άνθρωπο εννοούμε ολόκληρη την ψυχοσωματική του οντότητα. Όταν διασπάται η ψυχή από το σώμα και το σώμα μόνο του αναζητά απολαύσεις, τότε διασπάται ο άνθρωπος και απομακρύνεται από τον Θεό. Έτσι δε βρίσκει ούτε την ψυχική αλλά ούτε και τη σωματική ικανοποίηση που αποζητά.

Πολλοί νέοι, έχοντας διαστρεβλωμένη άποψη για το νόημα της ζωής και της ελευθερίας, δε χρησιμοποιούν μέτρα προφύλαξης στις σεξουαλικές τους επαφές γιατί θέλουν μια έντονη και ελεύθερη ζωή. Άλλωστε δεν έχει σημασία αν προφυλάσσεται κάποιος όταν δε βρίσκει νόημα στην ίδια του τη ζωή.

Το αληθινό νόημα της ζωής το προσφέρει η Εκκλησία, όχι μόνο με την εγκράτεια αλλά και με το γάμο και την ευλογία του ζευγαριού. Ο ευδαιμονισμός και η συνεχής προσπάθεια για σαρκική ικανοποίηση μπορούν να προστεθούν με σιγουριά στα αίτια του AIDS. Παρόλη όμως την ικανοποίηση της ηδονής, ο άνθρωπος συνεχίζει να αισθάνεται ανέραστος, απομονωμένος και ανικανοποίητος. Δεν έχει εγκράτεια, απομακρύνεται από το γάμο και τις παραδοσιακές δομές της κοινωνίας. Μόνο εάν κατανοήσει την ιερότητα του σώματος και το μετατρέψει σε ναό του Αγίου Πνεύματος θα καταφέρει να το σεβαστεί.

Πολλοί άνθρωποι, εντός και εκτός Εκκλησίας, έχουν την τάση να προσάπτουν στο Θεό χαρακτηριστικά όπως, κακός, αυστηρός κριτής, άδικος, εκδικητικός και τιμωρός. Μέσα από αυτό το πρίσμα προβάλουν το AIDS ως τιμωρία του Θεού προς τον άνθρωπο, καρπό και αποτέλεσμα της οργής Του. Στην πραγματικότητα δεν είναι τιμωρία του Θεού αλλά αυτοτιμωρία του ανθρώπου, ο οποίος εγκαταλείπει το φυσικό τρόπο ζωής^[1]. Είναι η κατάχρηση της ελευθερίας από την πλευρά του ανθρώπου. Ο Θεός είναι απαθής και απαλλαγμένος από ανθρώπινα πάθη^[2], δεν οργίζεται, αγαπάει όλους τους ανθρώπους, είναι ο ίδιος αγάπη.

Ένα ακόμα στοιχείο του AIDS, το οποίο προσδίδει μεγάλη δυσκολία στην ποιμαντική του αντιμετώπιση είναι η ψυχολογία των ασθενών που είναι φορείς ή έχουν εκδηλώσει τα συμπτώματα της ασθένειας. Χαρακτηριστικό γνώρισμα των ανθρώπων αυτών είναι η παραίτηση από τη θέληση για ζωή και η παθητική καρτερία του θανάτου. Αισθάνονται μελλοθάνατοι περιμένοντας παθητικά να έρθει το τέλος και μόνο μέσα στην Εκκλησία μπορούν να υπερβούν το θάνατο και να βρουν την πληρότητα ζωής και το καταφύγιό τους. Εκεί βρίσκουν το νόημα της ζωής, την αποδοχή, την αγάπη και τη στοργή. Γιατί μπορεί η πολιτεία και οι διάφοροι οργανισμοί να προσφέρουν βοήθεια αλλά την πραγματική άλλη ζωή, μόνο η Εκκλησία μπορεί να την προσφέρει. Γιατί όταν το σώμα είναι άρρωστο και νοσεί,

λαμβάνοντας τη χάρη του Αγίου Πνεύματος γίνεται μέλος του σώματος του Χριστού. Και ο Μέγας Βασίλειος στη Βασιλειάδα αντιμετώπισε τη λέπρα, που εκείνη την εποχή ήταν ανίατη ασθένεια, περιθάλλοντας και καθαρίζοντας ο ίδιος τις πληγές των λεπρών[3].

Ο τρόπος αντιμετώπισης των ασθενών εκ μέρους της κοινωνίας είναι μια ακόμη δυσκολία με την οποία έρχονται αντιμέτωποι όσοι πάσχουν από AIDS. Παρόλο που οι επίσημες μελέτες ενημερώνουν ότι η μετάδοση του ιού γίνεται μόνο με το αίμα και το σπέρμα και όχι με την εξωτερική επαφή, παραδείγματος χάρη με τη χειραψία, ο φόβος συνεχίζει να υπάρχει. Βέβαια αυτή η ρατσιστική στάση από μερίδα του κόσμου μαρτυρά και το πνευματικό της επίπεδο. Και πώς να υπερβεί η κοινωνία το φόβο και να τον μετατρέψει σε αγάπη προς το συνάνθρωπο, όταν τρέμει το θάνατο, είναι φίλαυτη και εγωπαθής. Δεν μπορεί να υπερβεί το θάνατο και να εκδηλώσει την αγάπη της ως θυσία. Αυτή η υπέρβαση του εγώ, η αγάπη της θυσίας και της προσφοράς πραγματοποιείται μόνο μέσα στην Εκκλησία.

Κατά καιρούς η Εκκλησία έχει δεχθεί επιθέσεις αφενός γιατί διατυπώνει τις απόψεις της που σχετίζονται με το AIDS[4] και αφετέρου γιατί δεν ασχολείται όσο θα έπρεπε με το θέμα. Από τη μια πλευρά δηλαδή θεωρούν ότι η Εκκλησία έχει ηθικές αρχές, οι οποίες είναι απόλυτες, αλλά δεν μπορεί να μεταβάλει την ανθρώπινη συμπεριφορά και από την άλλη ότι δε δίνει τη δέουσα προσοχή και βαρύτητα που αρμόζει σε ένα τόσο σοβαρό θέμα. Η αλήθεια είναι ότι η Εκκλησία από την αρχή ασχολήθηκε με το AIDS. Η Ιερά Σύνοδος της Εκκλησίας της Ελλάδος έχει συγκροτήσει ειδική συνοδική επιτροπή (κανονισμός 135/1999) με πρόεδρο τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου κ. Ιερόθεο[5], εκδίδει έντυπα, διοργανώνει ημερίδες, αναπτύσσει τις θέσεις της σε εκπομπές και εκπροσωπείται στην Εθνική Επιτροπή AIDS.

Σημειώσεις

[1] Αρχιμ. Ι. Σ. Βλάχου, *AIDS ένας τρόπος ζωής*, Αθήνα, 1994, σελ. 24.

[2] Πρωτ. Β. Καλλιακμάνη, *Εθελοντισμός και κοινωνική ευθύνη*, Θεσσαλονίκη, 2002, σελ.54.

[3] Γρηγορίου Θεολόγου, *Εις τον Μέγαν Βασίλειον Επίσκοπον Καισαρείας Καππαδοκίας Επιτάφιος*, 63.7.6.

[4] Α. Αβραμίδη, *AIDS... με απλά λόγια*, Αθήνα, 1992, σελ. 94.

[5] <http://www.ecclesia.gr/greek/holysynod/commitees/pastoral/pastoral.htm>

Παρατήρηση: Η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ συνεχίζει την παρουσίαση – υπό τη μορφή σειράς άρθρων – της διπλωματικής εργασίας "Η Βιοηθική Θεώρηση της Προληπτικής Ιατρικής" που εκπόνησε η θεολόγος Δήμητρα Μπότσαρη υπό την επίβλεψη του καθηγητή π. Βασίλειου Καλλιακμάνη, στη θεολογική σχολή του Αριστοτελείου

Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.